

Begrundelser for troen

En mere letlæselig artikel om evolutionsproblemet

Dette er et referat af hovedpunkterne i et foredrag ved Nordisk Skabelseskonferencen holdt af Göran Schmidt, civilingenjör, gymnasielærer i biologi, skolledare - Sverige, september 2009

Vi befinder os i en enestående periode i verdenshistorien. En tid hvor livets og universets inderste strukturer og sammenhænge afsløres i rasende fart. Men har de senere års opdagelser og den nye indsigt i naturen nogen betydning for spørgsmålet om hvor vi kommer fra? – I allerhøjeste grad!

Endvidere befinder vi os i en brydningstid hvor stemmelejet bliver højere og højere hos dem som er meget ivrige efter at forsvare et verdensbillede som ikke rummer plads til troen på en personlig Gud.

Lad os i lyset af moderne erkendelse se lidt nærmere på spørgsmålet: Hvilke konsekvenser får det, reelt og logisk, for vores syn på tilværelsen hvis Gud ikke er til? Nedenstående punkter er nogle konsekvenser som efter min mening er iøjnefaldende:

1. Enhver tale om at tilværelsen har en mening, er grundløs, på nær i den forstand at det enkelte menneske måske rent følelsesmæssigt kan opleve at der findes en dybere mening med livet. Men følelsen som sådan er i bund og grund en illusion. Oplevelsen har ingen reel forankring i virkeligheden eftersom universet med kosmiske tilfældigheder som årsag rent definitionsmæssigt må savne enhver form for objektiv yderste mening, netop fordi det er uden plan, uden hensigt og uden mål.
2. Det vi kalder jeget, sjælen, bevidstheden, personligheden eller menneskets åndelige natur er ligeledes en illusion. Ud fra et strengt materialistisk perspektiv er dette en ikke-planlagt, men åbenbart et evolutionært fordelagtigt biprodukt af elektriske udladninger i det centrale nervesystem. Det som er blevet til vha. helt tilfældige forandringer i DNA-molekyler i årmilliardernes forløb. En fuldstændig tilfældig effekt af materiens utilregnelige hasardspil.

3. Den frie vilje er også i den grad en illusion. Hvis materie og energi er alt som eksisterer i tiden, er enhver begivenhed, udfaldet af enhver valgsituation, allerede forudbestemt og helt afgjort af energiens og partiklernes indbyrdes fordeling i øjeblikket inden, hvad der i sin tur er afgjort af deres fordeling i millisekunderet før, alt i én svimlende ubrudt årsagskæde. Dvs. den frie vilje er faktisk intet andet end en myte, erstattet af en determinisme (forudbestemthed) og fatalisme (skæbnetro). Jeg kan ikke påvirke min fremtid, jeg er fange, en marionet underkastet universets urokkelige naturlove.
4. Forestillinger om at noget er rigtigt eller forkert, positivt eller negativt og godt eller ondt, må betragtes som universelle eller kulturelt betingede, eller begge dele, men nogen reel begrundelse for dem findes ikke. I en foranderlig verden der uden undtagelse er et resultat af tilfældighed, materie, energi og tid, levnes der ikke plads for absolutte værdier eller noget alment gældende moralkodeks. Som biprodukter af fordelagtige mutationer kan sådanne forestillinger dukke op til overfladen som skum på en brodsø [en bølge der knækker fx i brændingen], måske nok med et skin af noget formålsbestemt, men de kan kun være relative som enhver anden form for ønsketænkning. Og vores inderste gensvar på hvordan vi forholder os til disse værdier – det som vi kalder samvittigheden – er derfor lige så tilfældigt.

Disse slutninger kan vi vurdere som vi vil; det påvirker naturligvis ikke det egentlige spørgsmål – om Gud er til eller ej. Men de kan alligevel sige os noget: De opridsede konsekvenser af en gudløs verden strider rent faktisk mod vores individuelle og kulturelle erfaring og intuition. For i virkeligheden oplever vi at vi har en fri vilje når vi står der i supermarkedet og skal vælge mellem Chiquita eller bæredygtige bananer. Og selv den mest inkarnerede ateist oplever virkelig sig selv som personlig ansvarlig og er virkelig overbevist om hvad der er rigtigt og forkert, især i spørgsmålet om vores oprindelse.

Endelig skal vi nok heller ikke være alt for hurtige til at affærdige vores medfødte intuition i disse spørgsmål. Verden er af natur formålsbestemt. Oplevelsen af sult og tørst udgør ret så håndgribelige fænomener for dem som kommer ud for det, også selvom de kan være

vanskelige at definere og beskrive. På den anden side er koblingen til den materielle virkelighed til at tage og føle på. De sætter hændelsesforløb i gang der er styret af bevidstheden, og de leder i sidste ende til at kroppen får tilført vand, energi og byggematerialer. Vi oplever dem som formålsbestemt, hvad de beviseligt også er. Hvis der er noget der kendetegner den verden vi lever i, er det netop denne rationalitet – som faktisk danner grundlag for al videnskabelig aktivitet.

Så derfor er der gode grunde til mistanken om at din og min sjæl virkelig eksisterer, at du og jeg faktisk er i besiddelse af en fri vilje (med det ansvar det indebærer), og et indre kompas – en samvittighed (om end med varierende grad af misvisning) – og at der faktisk findes en dybere mening end blot det at tændes, at blusse op og slukkes. Måske vil du ligefrem indrømme at tanken er ganske tiltalende: Du er til, sådan for alvor!

Med denne nye og revolutionerende indsigt i baghovedet skal vi nu ganske kort drage nogle slutninger om de seneste årtiers landvindinger inden for naturvidenskaben:

1. Naturens strukturer

En lille svid-knott

Svidknott-analogien. Billedet forestiller en lille svid-knott [som vi desværre ikke har noget navn for på dansk, men danskere i Sverige véd af erfaring at knott er nogle irriterende små insekter som svider når de bider en, red.]. Svidknotten er knap en millimeter stor og tilhører myggefamilien. Trods sin lidenhed har den facet-øjne hvor hvert deløje forvandler lysenergi til elektrisk energi, og hvor mikroprocessorer koordinerer og redigerer signaler og sender dem gennem synsnerven til det lille krybs hjerne hvor de tolkes som et tredimensionalt billede. Insektets vingepar slår med en hastighed på 1000 vingeslag per sekund og drives af flyvemuskler som igangsættes vha. ordrer fra samme lille hjerne. Knottens krop er udstyret med et antal sensorer som registrerer miljøfaktorer som luftfugtighed, temperatur, vindretning og kemiske substanser som er opløst i luften. Alt sammen for at den skal kunne finde frem til netop din og min krop ...

Hvis vi nu lader vores teknikere lave noget som bare minder om en svidknott vha. det mest moderne til rådighed stående tekniske kram vi har inden for elektroteknik, datateknologi, materialeteknik, energilagringsteknik osv., så får vi noget der ligner den robot vi kan se på billedet. Den her flyvende maskine med fjern-

kontrol kan, ifølge Guinness' Rekordbog, holde sig flyvende i ca. 3 minutter inden den må gå ned for at blive ladet op igen.

Lad os nu sammenligne denne konstruktion med vores lille svidknott og stille os selv nogle spørgsmål: Hvilket af disse to fænomener er i besiddelse af de mest kvalificerede egenskaber såsom formålsbestemthed, fleksibilitet, effektivitet osv., alt sammen noget som kendetegner godt design? Svar: Uden sammenligning, knotten! Hvis nu den lille knott forstøver foden, ja, så sætter den sig til hvile nogle timer under et græsstrå, og så læger skaden sig selv. Hvis der sker en skade på robotbenet – ja, så bliver skaden ved med at være der ... Knotten har oven i købet en dimension som robotten ikke har – nemlig livet. Og hvad liv dybest set er for noget, har forskningen endnu ikke svar på. Men at det skulle være en mindre kvalificerende egenskab end fravær af liv, det er der naturligvis ingen der forventer.

Det mest ironiske i den situation jeg netop har gjort rede for, er at der ikke findes et eneste tænkende væsen som et eneste øjeblik vil betvivle at den flyvende robot er et resultat af bevidst og intelligent konstruktion/skabelse/design. For at konstatere det behøver vi ikke engang stå med noget så sofistikeret som en flyvende robot. Det er tilstrækkeligt med en kontorklips fra dit skrivebord. Hvis nu sådan en skulle ryge ud af et fly over et urskovsområde på Ny Guinea og blive fundet af en indfødt fra en totalt isoleret stamme som hverken kender til computere, skriveredskaber eller papir, ville vedkommende uden skygge af tvivl straks være klar over at denne genstand ikke er en "naturlig" ting, men noget forarbejdet. Med et bestemt, men netop i dette tilfælde helt ukendt formål. Vi mennesker er nemlig – uanset om vi bor i den højteknologiske del af verden eller vi tilhører et oprindeligt naturfolk – i besiddelse af en intuitiv evne til at afgøre om genstande eller forhold er resultat af tilfældighedernes spil, eller om de er resultat af bevidst og intelligent aktivitet.

Men hvad så med svidknotten? Kan vi ikke bruge samme princip på den? – Nej, siger en majoritet af verdens evolutionært skolede biologer. De vil hævde at det

Richard Dawkins:

“Den levende materie ... formidler en mægtig illusion om et design med en bestemt hensigt.”

“Biologi er studiet af komplicerede systemer der ser ud som om at de er designede med et bestemt formål.”

drejer sig om en falsk analogi. Man kan ikke på denne måde sammenligne menneskelige frembringelser med naturens, mener de. Knotten er, på samme måde som alle andre organismer, fra mikrober til mennesker eller morbærtræer, et resultat af en planløs udvælgelsesproces indrammet af skiftende miljøforhold og drevet frem af tilfældige forandringer. Men hensigt? Planlægning?! Eller intelligens!! Nej, det er udelukket, fordi – siger man – videnskaben bygger på metodisk materialisme.

De seneste årtier har åbnet vores øjne for en ny dimension af naturens formålsbestemmelse. Det jeg tænker på, er cellernes nanoverden, de molekylære maskiners verden. Ateister og troende er her enige på ét punkt: Nano- eller mikroverdensens budskab til vores intuition er “design/skabelse”, ikke “tilfældigheder”.

Som Richard Dawkins formulerer det:

“Den levende materie ... formidler en mægtig illusion om et design med en bestemt hensigt.”

“Biologi er studiet af komplicerede systemer der ser ud som om at de er designede med et bestemt formål.”

Francis Crick (som har været med til at opdage DNA-molekylet):

“Biologer må til stadighed huske på at dét de ser, ikke er blevet designet.”

Igen kan vi drage den samme slutning: Evolutionismen er anti-intuitiv. Ikke nok med at evolutionister vil have os til at tro at både sjælen, den frie vilje, moralen og selve meningen med livet i bund og grund er en illusion. Nu rådes vi også til ikke at følge vores intuition når det gælder de biologiske strukturers tilblivelse, ja, livet selv.

Det er ret så bemærkelsesværdigt. Og grunden til det – ja, den gemmer vi til morgendagens foredrag [se andet ref. af G. Schmidt-foredrag, *red.*]

Materialismen kan måske være naturvidenskabens præmis, men det er ikke dens konklusion.

Første konklusion lyder sådan:

Ved hjælp af vores intuition og rationelle tænkning kan vi konstatere om det vi møder i vores hverdag, er designet eller ikke. – Bør vi ikke kunne bruge samme logik over for de strukturer vi finder i naturen? Hvis ikke – hvorfor så ikke?!

2. Biologisk information

Forestil dig et helt almindeligt fugleæg, et hønseæg fx. Vi véd alle hvad der gemmer sig inde bag skallen, nemlig noget gennemsigtigt og noget gult “slim”. Men prøv at placere ægget i et varmeskab i ca. 41 graders varme i 2-3 uger, vend det indimellem, og se så hvad der sker. [Vi forudsætter naturligvis at ægget er blevet befrugtet.] Gradvis forvandles slimen til en lyslevende, helt færdig kylling. Hvad er der egentligt sket inden for skallen?

For bedre at kunne forstå det, kan vi forestille os ægget som en container fuld af legoklodser af forskellig form og størrelse. De hedder naturligvis noget andet, albumin, lipider, mineraler osv. Og var der ikke andet end disse legoklodser i ægget, ville containeren i al fremtid blive ved med kun at være den samme med de samme legoklodser. Men nu er der noget mere, og det “noget” er hemmeligheden bag at kyllingen, bid for bid, bliver monteret inden for æggeskallen: Et computerprogram, software eller biologisk information – kald det hvad du vil. I en for det blotte øje usynlig lille prik på ydersiden af æggeblommen, ligger æggets cellekerner. Og i den ligger alle de instruktioner der er nødvendige for at dirigere konstruktionen af et stk. kylling, i nukleinsyren DNA. I løbet af disse 2-3 uger pilles byggeklodderne frem, en for en, og monteres efterhånden, i

den rigtige rækkefølge, indtil den dag der ligger en lille, helt færdig fugleunge i ægget. Først da er alle klodser brugt op, og livet kan gå videre.

Og faktisk foregik det på samme måde dengang du og jeg blev til. Blot med den forskel at i vores æg var der hverken æggeblomme eller -hvide. "Kun" information. Legoklodserne blev i stedet pillet frem fra mors blod i den rækkefølge som er angivet i programmet.

Den måde at gøre det på er principielt den samme for alt levende på Jorden. Livet anvender det samme programmeringssprog uanset om vi nu bliver født som menneske, gulerod eller bakterie.

Det sprog jeg bruger til at forfatte denne tekst, bygger på 29 forskellige bogstaver. Jeg kombinerer dem til ord af forskellig størrelse. Og ordene sætter jeg derefter sammen i sætninger. Alle disse sætninger formidler derefter information til dig som netop sidder og læser teksten.

Det samme gør sig faktisk gældende i organismernes celler. Men livets sprog bygger på fire bogstaver (A, C, G og T), ordene består altid af tre bogstaver (tripletter eller kodoner), og en sammensætning af nogle hundrede eller tusinde af disse ord danner så en biologisk sætning (et gen eller et arveanlæg). Og generne indeholder så information i form af en opskrift på en helt bestemt af cellens mange bestanddele. Desforuden véd vi i dag at de dele af arvemassen der ikke danner for os umiddelbart forståelige sætninger (det darwinister har kaldt junk-DNA), har andre livsvigtige funktioner. Hvis vi sammenligner gener med software som Word eller Excel, kunne vi tilsvarende sammenligne de her omtalte dele af arvemassen med operativsystemet på den computer jeg i skrivende stund sidder ved.

Lad nu fokus skifte til det mest centrale af alle spørgsmål: Hvad er information, og hvordan opstår information?

For at svare på det må vi bruge meget mere plads end vi har til rådighed her.

Men lad os konstatere så meget som: Livets information er, som al anden information, et højst virkelighedsnært, skønt ikke-materielt fænomen. Et fænomen som i høj grad påvirker den materielle verden – som indgår i en art symbiose med den. Tænk bare på den glaskunstner som på forhånd forestiller sig hvordan hans næste glasskulptur skal se ud. Materielle faktorer som glasblæserens muskelpkraft, den glødende glasmasses kemiske sammensætning, ovnsens temperatur osv. er nødvendige, men ikke tilstrækkelige faktorer til at give en forklaring på kunstværkets tilblivelse. Man kan også betragte information som dét aftryk eller spor en åndelig dimension efterlader i den materielle, fysiske verden.

Vores anden konklusion lyder derfor:

En meningsfuld tekst er aldrig nogensinde blevet til ved hjælp af andet end bevidste, intelligente væsner. – Burde det samme ræsonnement så ikke kunne bruges på livets komplekse informationsystemer? Og hvis ikke – hvorfor så ikke?!

3. Universets finjustering

I løbet af de seneste 30 år er der udgivet en hel række bøger som alle har det til fælles at de fokuserer på hvor enestående vores univers og vores Jord er skruet sammen. Hvordan de naturkonstanter som afgør hvordan naturlovene ser ud og hvilke egenskaber der ligger i universets bestanddele, synes at være justeret med en finhed/nøjagtighed som er fuldstændig perfekt. Lige-gyldigt om man ser på elementarpartiklernes masser og deres indbyrdes energiforhold, naturkræfternes indbyrdes balance eller vores planets beskaffenhed og placering i universet, så vil man opdage en underlig fællesnævner: Det ser ud som om universet "på forhånd var klar over at vi ville dukke op," som en fysiker har udtrykt det.

Dette bemærkelsesværdige forhold kan tolkes på to måder:

1. Vi står med en svimlende række af kosmiske tilfældigheder. Af myriader af forskellige universer opstod tilfældigvis ét hvori naturkonstanterne ved tilfældighedernes spil lige netop havnede på de afbalancerede værdier som gjorde det muligt for atomerne at kunne eksistere, og dermed i sidste ende livet selv (ifølge den såkaldte multivershypotese).
2. Universet er resultat af en guddommelig skabelsesakt hvor Gud i sin visdom har finjusteret naturkonstanterne sådan at alt har kunnet opstå: livet, samfundet, kulturen og videnskaben.

Findes der er metode som kan hjælpe os til at afgøre hvilken af disse to modeller som er sand? Nej, men vi kan igen anvende en rationel måde både at tænke på og bruge vores intuition på. En anekdote kan illustrere de to måder at tænke på.

En anekdote

Forestil dig en bagbunden krigsfange med bind for øjnene stå foran sin henrettelsesdeling. Du skal endvidere forestille dig at det ikke er en af de sædvanlige henrettelsesdelinger vi har med at gøre, men en som består af 100.000 skarpskytter der alle som én, retter deres våben mod den stakkels mand som må indse at hans sidste time er oprundet.

Manden hører den kommanderende officer give ordre om at give ild, OG han hører drønet fra de tusindvis af skud som bliver fyret af. Derefter er det stille. Meget stille. Til sin store forbavselse lugter han nu også krudtrøgen. Langsomt går det op for ham at han lever. Ubegribeligt, men sandt.

Vi indser umiddelbart at der er noget mystisk ved hele situationen. Der må være tale om aftalt spil. Enten har alle soldater haft løst krudt i geværet, eller også har de fået strenge ordrer på at skyde forbi. En skinmanøvre, helt enkelt, ikke en rigtig henrettelse.

Men manden her tænker ikke sådan. I stedet for

takker han sin lykketjerne for at han har været så heldig. Sandsynligheden for at én soldat rammer ved siden af målet – den sandsynlighed ligger trods alt inden for det relativt rimelige. Sandsynligheden for at to soldater misser, er mindre, men alligevel helt ok. Og – tænker manden – sandsynligheden for at alle soldater rammer forkert, den er naturligvis astronomisk lille. Men alligevel ikke helt nul. Og for hver eneste af de tusindvis af lignende henrettelser i historiens løb rundt om i verden hvor ofret altid er havnet i sin grav, øges sandsynligheden for at bare én gang, ét eller andet sted, ville samtlige soldater ramme ved siden af. Og det blev tilfældigvis mig der oplevede det! Sikke et held!

Den her mand tænker fuldstændig på samme måde som de fysikere som forsøger at forklare universets finjustering ved at henvise til myriader af andre universer end vores eget. Men de tænker forkert – disse fysikere og ham manden – på et par afgørende punkter.

For det første har manden ingen mulighed for at kunne beregne hvor mange gange – om nogen – et lignende henrettelsesoptrin har fundet eller finder sted. Og det var jo netop dette som i hans forestilling skulle øge sandsynligheden for at hans egen overlevelse kan skyldes et lykketræf. På samme måde er talen om andre universer end vores eget ikke andet end fri fantasi eller matematisk underfundighed. Det eneste univers vi har kunnet, kan og sandsynligvis nogensinde ville kunne undersøge, er lige netop vores eget univers. Og dette univers er altså finjusteret i ekstrem grad ...

For det andet ville vores mand her nok aldrig have tænkt sådan i andre, lignende situationer i sit liv. Fx at det alene var tilfældet der gjorde at lyset tændtes eller slukkedes i hans skrivebordslampe i nøjagtig det øjeblik

han pegede på kontakten. Men af en eller anden grund var denne begivenhed så eksistentielt ladet at den “lissom” er havnet i en kategori for sig, og den har ført til at han helt enkelt har opgivet den intuition han ellers er i besiddelse af til hverdag.

Så endnu engang – forudsætningen for at lade sig overbevise om multivers-hypotesen findes ikke i empirisk videnskab. Ideen er anti-intuitiv og har alene sin motivation i uviljen mod at acceptere det som ligger lige for (den mest “parsimoniske” forklaring), nemlig: Det findes en Gud som har skabt et fantastisk univers!

Den tredje konklusion bliver så:

Universet og vores plads på Jorden synes finjusteret ind til den mindste detalje. Det kan man forklare ud fra kosmiske tilfældigheder eller med et bevidst design. Det første alternativ anses for at være videnskabeligt og politisk korrekt, det andet derimod ... Og hvorfor så lige det?!

Litteraturtips

J.C. Sanford: *Genetic Entropy and the Mystery of the Genome*
ISBN 0981631614

Stephen C Meyer: *Signature in the Cell – DNA Evidence for Intelligent Design* ISBN 0061472786

Guillermo Gonzalez & Jay W Richards: *Privileged Planet – How Our Place in the Cosmos is designed for Discovery*
ISBN 0895260654

Nancy Pearcey: *Total Truth – Liberating Christianity from its Cultural Captivity* ISBN 1433502208

Antony Flew: *There is no God – How the World's most notorious atheist changed his mind* ISBN 0061335304

ORIGO

**- UDVALG AF
TEMANUMRE**

Nr. 95
September
2005
**Evolutionens
Ikoner**

Nr. 94
November
2005
Tågen letter

Nr. 101 • September 2006
**Ikke
helt
tilfældigt**

Nr. 105 • September 2007
Udsolgt
Udsolgt
- hvad din biologibog ikke fortæller

Flere eksemplarer kan bestilles hos
Henrik Friis, tlf.: 3514 3539, e-mail: abonnement@skabelse.dk
- eller på ORIGO's hjemmeside: www.skabelse.dk